

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 26.03.2026

Vår ref.: 202602402-7 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Oversendelse av klage på avslag om midlertidig tillatelse til vannuttak under LRV fra Aunvatnet i Høylandet kommune, Trøndelag fylke

Vedtak om avslag på søknad om midlertidig tillatelse til vannuttak under LRV fra Aunvatnet av 06.02.2026, er påklaget av MOWI ASA.

Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstiller de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi kan ikke se at klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 06.02.2026. Klagen oversendes derfor til Energidepartementet (ED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn

MOWI ASA (MOWI) søkte 27.01.2026 om midlertidig tillatelse til fortsatt vannuttak fra Aunvatnet, ved vannstand under LRV. Vannstanden i Aunvatnet er nå svært lav, og MOWI kan i henhold til gjeldende konsesjon ikke ta ut vann fra vassdraget når vannstanden er under 0,4 m på vannstandsskala ved målestasjon 142.1 Første Aunvatn. NVE mener et uttak som omsøkt vil få betydelige konsekvenser for allmenne interesser i et vernet vassdrag. MOWI har ikke fulgt opp tidligere vilkår i konsesjon av 2003, og i midlertidig tillatelse gitt i 2010, om å etablere en reservevannkilde for tørre perioder. NVE har også gjentatt behovet for reservevann ved behandling av søknader om midlertidige tillatelser i 2018 og i 2021.

Det tidligere Olje- og energidepartement (OED) behandlet en tilsvarende klage fra Marine Harvest Norway AS (MHN), på NVEs avslag i brev av 28.02.2018 om midlertidig senkning under LRV i Aunvatnet. Da vedtok OED i brev av 26.03.2018 å opprettholde NVEs vedtak, der hensynet til verneverdier i vassdraget ble tillagt betydelig vekt.

I dette brevet har NVE sammenfattet og kommentert den framsatte klagen.

Klagen

NVE har mottatt klage på vedtaket fra tiltakshaver MOWI. Dette er deres klageanførsler:

«4.1 Fiskevelferd og etiske betraktninger

Slik MOWI ser det er det sentralt for å kunne gjøre en balansert vurdering av saken å ha klart for seg hvilke interesser som gjør seg gjeldende på MOWI sin side.

Dyrevelferdsloven oppstiller krav til hvordan dyr, herunder fisk, skal behandles. I dyrevelferdsloven § 3 er det fremhevet at:

«Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.»

I vår produksjon er det sentralt å kunne tilby fisken tilstrekkelig mengde vann av egnet kvalitet. Dette er avgjørende for å kunne ivareta velferden til fisken. Dyrevelferdsloven bygger på etiske betraktninger om hvordan dyr skal behandles. For MOWI er det viktig å behandle fisken med utgangspunkt i etiske vurderinger.

4.2 Interesseavveiingen

I denne saken står hensynet til negative konsekvenser av lav vannføring mot fisevelferdsmessige, etiske og distriktsmessige hensyn. Slik MOWI ser det er ivaretagelse av miljøet og allmenn interesse svært viktig. Likevel er det slik at når hensyn veies mot hverandre, så mener vi at de fiskevelferdsmessige hensyn bør veie tyngst og få en avgjørende betydning, særlig fordi det er en meget kortvarig dispensasjon det søkes om.

4.3 MOWI har iverksatt tiltak for å redusere vannbehovet

MOWI har iverksatt en rekke tiltak for å redusere vannbehovet. Vi mener dette bidrar til å underbygge at vi gjør det vi kan for å minimere konsekvensene et vannuttak kan medføre, og at dette bør vektlegges i en vurdering av om dispensasjon skal gis. Nedenfor fremhever vi de viktigste av disse tiltakene.

Vi har redusert det første innlegget betraktelig, med hele 600 000 stk. Dette har ført til at vi har fått ned minimumsbehovet de første ukene i startfôring fra 4000 l/m til 3500 l/m, altså en nedgang på 500 l/m (8,33 l/s)

I uke 4 begynte vi å fylle opp startfôringskarene som plommeseekkyngelen skal overføres til. Vi besluttet å fylle disse opp ved hjelp av avløpsvann i fra klekkekarene, vanligvis ville disse kun bli fylt opp med ferskt vann. Men ettersom vannsituasjonen og værmeldingen er slik som de er ønsket vi ikke å bruke mer vann en nødvendig og gjenbruker dette vannet under

oppfylling, så settes ferskt vann på når fisken skal overføres og vi kan slå av vannet i klekkekarene og unngår med dette å få et økt forbruk den tid det tar å fylle opp startfôringskarene.

Det er også besluttet å utsette planlagt rogninnlegg i uke 9. Vi sparer 420 l/m (7 l/s) kun med å utsette innlegget som vi mener er et godt tiltak for å ikke øke vannbehovet ytterligere.

4.4 Årsaker til at reservevannkilde ikke er på plass

MOWI har som omtalt i søknaden over tid jobbet for å få på plass en reservevannkilde. Vi merker oss at NVE i vedtaket gir uttrykk for at de mener at MOWI burde ha fått på plass en alternativ reservevannkilde. Det er vi i utgangspunktet enige med NVE i, og beklager dette. MOWI har tidligere utredet en rekke løsninger for å finne en egnet reservevannkilde. Det ble besluttet å borre etter en grunnvannskilde. Dette var en prosess som startet sommeren 2019 med boring/leting etter vann. Kort oppsummert var dette en lang prosess med utfordringer ettersom de som utførte boring av brønn gikk konkurs, startet opp igjen og neglisjerte oss som kunde. Når vi til slutt fikk analyseresultat av vannprøvene viste det seg at vannet i brønnen er uegnet til bruk i settefisk.

Vi fortsatte med ideen om brønner, men muligens lengre fra fjorden i håp om bedre vannkvalitet. I den sammenheng ble et konsulentfirma leid inn for å foreta en hydrogeologisk fase 1- vurdering, og den 19. desember 2022 mottok vi en rapport. I denne sies det at brønner allerede etablert i området har en vanngiverevne på 0,8-8,5 l/m eller 8,5-17 l/m, hvis dette hadde vært tilfellet på samtlige brønner vi lagde trenger vi i beste fall 180 brønner på 17l/m, for å klare å oppnå en kapasitet på 3000 l/m. Brønnene hadde i dette tilfellet måtte bli spredd utover ett meget stort område og MOWI mener dette ville ført til mer skade enn nytte, og ville hatt en innvirkning på flere vannsystemer i området.

November 2022 var MOWI på befaring på ytteråa kraftverk, Bjøråa. Her ble det diskutert med daværende grunneier mulighet for å ta ut vann i tørre perioder, grunneier konstaterte med at i tørre perioder så var det ikke engang nok vann til å kunne drive produksjon i kraftverket. Konklusjonen ut i fra dette utsagnet fra grunneier og størrelse på dam er at det ikke er grunnlag for videre kartlegging av vassdraget som en egnet reservevannkilde for MOWI.

MOWI har nå i lengre tid prøvd å få til en ny konsesjon for vårt uttak fra Aunvatnet, med et ønske om å etablere terskel for magasinering av vann for tørre perioder med en minstevannføring videre til elv. Dette er tiltak for etablering av reservevannkilde. Tidslinje er som følger:

- 23.05 2023 - Søknad om endring av konsesjon sendt til NVE

- 05.10.2023 – Tilbakemelding fra NVE om at de håper å starte behandling av saken i løpet av høsten.
- 29.01.2024 – NVE etterspør bekreftelse fra Høylandet kommune på at de ønsker løsningen der MOWI overtar konsesjonen.
- 11.03.2025 – Høylandet kommunen sender bekreftelse på at de ønsker løsningen der Mowi overtar konsesjonen.
- 12.03.2025 – NVE bekrefter at bekreftelsen fra Høylandet kommune er mottatt.

Etter dette har ikke MOWI hørt noe mer angående søknad om endret konsesjon, og vi mener med en hurtigere saksgang kunne denne situasjonen vi har i dag vært unngått. MOWI mener at en rask avgjørelse på søknad om endret konsesjon er viktig for muligheten til å gjøre endringer for at vi skal unngå en slik situasjon i framtiden. Vi mener dette er den desidert beste løsningen ikke bare for MOWI men også for allmenne og private interesser i vassdraget ettersom dette vil hjelpe vassdraget med å sikre en bedre forutsigbar vannstand og vannføring i elva.»

NVEs vurdering av klagesaken

NVEs myndighet i klagesaken følger av forvaltningslovens § 33. NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til ED for endelig avgjørelse (forvaltningsloven § 33).

NVE mottok en klage på vedtaket innen klagefristen, som tilfredsstiller vilkårene for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har følgelig forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

NVE mener at det i klagen ikke kommer frem nye moment som er avgjørende for vår vurdering og vedtak. NVE ønsker likevel å kommentere noen punkter og har følgende kommentarer til klagen:

Klagegrunnene

MOWI viser til dyrevelferdsloven og etiske betraktninger om hvordan dyr skal behandles. NVE mener det samme gjelder for villfisk og alt annet liv som er avhengig av vann i Nordfolda og Aunvatnet. I tillegg viser NVE til at situasjonen der fiskevelferd og etiske verdier står på spill kunne vært unngått dersom MOWI hadde hatt en reservevannkilde for å dekke opp vannbehovet i tørre perioder, slik gjeldende konsesjon tilsier.

NVE er kjent med de store verdiene fisken utgjør for MOWI, både egenverdien av fisken, økonomisk verdi i form av avkastning og verdiøkning videre i kjeden. NVE har lagt dette til grunn i vår vekting av fordeler opp mot ulemper. I avveiingen har vi tillagt de negative effektene, som det omsøkte uttaket vil ha på naturmangfoldet i det verna vassdraget, utslagsgivende vekt.

MOWI opplyser at de har gjort ett nytt tiltak for å redusere vannbehovet, ved å utsette planlagt rogninnlegg i uke 9. De beregner at dette vil redusere vannbehovet med 420 l/m (7 l/s). NVE mener dette er positivt, men at det likevel ikke endrer vår vektning av fordeler opp mot ulemper.

MOWI viser til at deres søknad om endring av gjeldende konsesjon har tatt lang tid og at man ved en hurtigere saksgang kunne unngått å havne i nok en situasjon med fortsatt vannmangel. NVE viser til at vi fram til mars 2025 måtte avvente behandling i påvente av nærmere avklaring fra Høylandet kommune. Vi presiserer også at NVE ikke kan forskuttere utfallet av søknaden. Søknaden¹ ble sendt på høring 09.03.2026 med høringsfrist 30.04.2026.

NVE opplyser ellers om at MOWI i e-post av 03.03.2026 på nytt søkte om tillatelse til midlertidig vannuttak under LRV fra Aunvatnet, med varighet fram til 06.03.2026. Bakgrunnen var at vannstanden i Aunvatnet fortsatt lå an til å være under LRV (0,4 m på vannstandskala) også i denne perioden. Det foreligger ingen nye opplysninger i denne søknaden. NVE mener alle hensyn i saken allerede er omtalt og behandlet gjennom vårt vedtak 06.02.2026, om å avslå søknad om midlertidig tillatelse til vannuttak under LRV fra Aunvatnet. NVE har derfor valgt å ikke behandle eller fatte noe vedtak for MOWI sin søknad om midlertidig tillatelse av 03.03.2026, og viser ellers til at den følger med blant sakens dokumenter for videre klagebehandling i ED.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 06.02.2026. Klagen oversendes derfor ED til endelig avgjørelse i henhold til forvaltningsloven § 33.

Sakens dokumenter gjøres tilgjengelig for ED i elektronisk versjon, via innsynsløsningen SeDok.

Med hilsen

Silje Aakre Solheim
seksjonssjef

Bård Andreas Selstad Ottesen
fagleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

¹ NVEs nettside for søknaden: <http://www.nve.no/9244/V>

Energidepartementet

Kopimottakerliste:

Høylandet kommune

MOWI ASA

MOWI ASA - Tom-Kjetil Aarmo